

Příběh odbojáře a politického vězně Františka Šedivého

(scénář k rozhlasové reportáži)

Vypracovali: Tereza Hrabalová, Aneta Kovandová, Ivana Melnyk,
Sabina Ohmannová a Martin Krůta, žáci 8. B. ZŠ U Santošky,
pod vedením paní učitelky Evy Erbenové

V pondělí 25. listopadu 2013 byl ve škole naším hostem pan inženýr František Šedivý, narozený 2. července 1927. Pan Šedivý se už jako mladý zapojil do odporu proti nacistickému režimu, po válce vedl aktivní boj proti komunismu u nás. Byl za to v roce 1952 odsouzen ke čtrnáctiletému vězení.

Vyprávěl nám o prvorepublikovém školství a svém studiu na reálce, která se nacházela právě v budově naší školy a kam nastoupil v roce 1938.

„Po 1. světové válce zjistili naši vůdci národa, že té inteligence české je málo, tak se snažili zřizovat reálky, gymnázia. V Praze například tato reálka byla zřízena v roce 1920 či 1921, byly i jiné menší – na Vyšehradě, na Žižkově atd., i gymnázia tady na Smíchově byla asi tři.“

Němci se však v průběhu druhé světové války rozhodli omezit možnost vzdělávání nejen na vysokých školách, ale rovněž na školách středních, kde se povinně snižoval počet žáků, což postihlo i studenta Šedivého.

„Takže z tohoto vyššího stupně najednou spadnout, to byl dost velký duševní otřes, no nicméně jsem se s tím nakonec taky vypořádal, i když neříkám, že snadno.“

Pan inženýr se rozpovídal o svých osudech na konci války.

„Poslední týden jsme byli v Brně, bombardovali nás, a ten den, kdy jsem já utekl, to bylo 22. dubna, tak to byla veliká náhoda, že jsem se do toho nezamíchal. Tak jsem se dostal domů, bylo to už k večeru, maminka zrovna loupala uvařený brambory na bramborový knedlíky a plakala.“

Pak nám pan Šedivý popsal dobu hned po válce.

„Doba po válce nám přinesla mnohá překvapení, všichni jsme si představovali, že poválečné poměry budou podobné jako poměry před válkou, tedy za první republiky, v podstatě jsme se všichni zmylili.“

Také nám popisoval svůj návrat do školy v Berouně, kterou ukončil v roce 1948 ve svých jednadvaceti letech maturitní zkouškou.

„Koncem toho roku 1945 se mi revmatická horečka znovu vrátila a já jsem mezi Vánocemi ulehl, mezi Vánocemi a Novým rokem, a ležel jsem až do května, což byla hrůza. To už jsem byl žákem druhého ročníku obchodní akademie.“

Brzy po únoru 1948 se pan Šedivý zapojil do letákové akce vysvětlující lidem, co se stalo a jaká doba nastává, dvakrát pomohl při ilegálním přechodu státních hranic.

„No, tak jsem to taky zkusil, několikrát jsem tam jel, až jsem našel cestu. Naštěstí se mi to dvakrát povedlo, že jsem pomohl jedné ženě a potom dvojici starších lidí, pak už jsem po třetí tedy nešel, když jsem šel zpátky, tak jsem se jen taktak z toho dostal.“

Jako student vysoké školy dal dohromady několik spolužáků, kteří nebyli spokojeni se současnou politickou situací.

Manžel jedné spolužačky mu nabídl přímé napojení na skupinu řízenou ze zahraničí, spojení mu měl umožnit člověk s krycím jménem Martin (později Petr). Asi po roce pojal student

František Šedivý podezření, že s Martinem či Petrem není vše v pořádku. Jeho podezření zesílilo poté, co byl jeden ze starších spolupracovníků zavražděn.

„Až jsem si v roce 1951 řekl, že musím získat informace v zahraničí, protože to může být někdo, kdo pracuje pro obě strany.“

Ale ověřovací akce skončila zatýkáním.

„Moje domněnka se potvrdila, když jsem byl krátce na to, asi za dva měsíce, zatčen. Zatkli i valnou část skupiny. Tehdy jsem nevěděl, kdo za tím vším byl. Až do doby po roce 1989, kdy jsme se mohli podívat do archivu ministerstva vnitra.“

Poté popisuje pan Šedivý své zatčení 8. května 1952

„Byl to takový krásný teplý květnový den, odpoledne jsem měl schůzku s dívkou. Vcházel jsem do ulice, vycouval tatraplán. Tatraplán tehdy patřil vládnímu úřadu nebo Státní bezpečnosti. Viděl jsem, že ty stopy končí před námi. Pak jsme odjeli do Bartolomějské, kde byla vyšetřovací vazba.“

Z Bartolomějské byl pak vězen po dvou a půl měsících 2. července, v den svých 25. narozenin, převezen do pankrácké věznice, oddělení B1, kde čekal 4 měsíce na soud. Zde poznal hlad, psychický tlak, strach, nebude-li odsouzen k smrti, stejně jako Slánský, jehož popravu oběšením v noci 3. prosince 1952 zde ještě zažil. Věznice Mírov byla pro pana Šedivého očistec, tam to však nebylo tak těžké, jako v jáchymovském pekle, kde existoval jako číslo A 011333, minula ho amnestie, propuštěn byl v roce 1964.

„No, a tak jsem takhle setrval do 14. listopadu a po tři dny trvajícím procesu byl vynesena rozsudek, kde jsem já dostal 14let. 4. prosince jsem byl transportován na Mírov, tam jsem byl tři měsíce, odtamtud jsem byl transportován na Jáchymovsko, a tam jsem strávil 11 let bez jednoho týdne. 28. února nás tam přivezli a 21. února po 11 letech jsem byl propuštěn...“

Zatčen byl mladík, domů se vrací smutný muž s krutými zkušenostmi. To už byla jeho dívka provdaná, milovaná maminka tři roky po smrti.